

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ  
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝΓΡΑΦΕΙΑ  
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ  
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

# ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΕΚΤΥΠΟΥΝΤΑΙ  
ΕΙΣ 20.000  
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ  
ΚΑΙ  
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ  
ΔΩΡΕΑΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

Ἐκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Σ. Βουτυρά, Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Ν. Ζησίου καὶ Ι. Μ. Δαμβέργη, διευθύνοντος.

## Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Αἱ ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις συγκροτηθέντι ἐκπαιδευτικῷ συνεδρίῳ διαμειφθεῖται γινῶμαι καὶ αἱ ἀπορριύσασθαι εὐχαί πιθανόν εἶναι νὰ μὴ πληρῶσι τοὺς πόθους ἐκείνων, εἴτινες ραγδαίαν ἤλπισαν ἢ ἐπεθύμησαν τὴν μεταβολὴν τῶν χειμινῶν ἐν τῇ παρ' ἡμῖν ἐκπαίδευσιν.

Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἐκπαίδευσως ἀρίστα δύναται νὰ εφαρμοσθῇ ἡ περὶ ἀνακαινισμού τῆς γλώσσης γνώμη τοῦ μεγάλου Κοραΐ, «ν' ἀνακαινίζεται δηλονότι καὶ αὕτη μὲ εὐλάβειαν καὶ ἡσυχίαν, κατὰ ἀνακαινίζονται τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν καὶ οὐχὶ μὲ τὴν θορυβώδη καὶ τυραννικὴν αὐθάδειαν μὲ τὴν ὁποίαν ὑφώθη τῆς Βαβέλ ὁ πύργος.

Εὐχῆς ἔργον θὰ ᾔτο βεβαίως νὰ ᾔσαν ἤδη ὥριμοι οἱ προσδοκώμενοι καρποί, ὅπως λυπηρὸν καὶ ἐπιζημιονεῖναι ὅτι τόσον βραδέως ἀρχεται ἡ πρέπουσα αὐτῶν καλλιέργεια. Ἀλλ' ὑπὸ τὸ ζωογόνον θάλας τόσῳ πατριωτικοῦ πυρός, μετὰ τὴν ἀποτίναξιν τῆς αἰθάλης καὶ μετὰ τὴν συνένωσιν καὶ ἀδελφῶσιν τῶν δυνάμεων, τὰ αὐτὰ ἐπιδιωκουσῶν ιδεώδη, στερρὰ ἀναφαίνεται ἡ ἐλπίς βεβαίου καὶ τελεσφόρου θρισμοῦ.

Οὕτω τὸ ἐπ' αἰσίοις ἀρξάμενον καὶ λήξαν ἐκπαιδευτικὸν συνέδριον δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀφετηρία μεγάλου ἀγῶνος, εἰς ὃν καλοῦνται νὰ συμμετάσχῳσι πάντες μὲν ὅσοι δύνανται νὰ συμβάλωσι πρὸς ἀνάδειξιν εὐρωστοτέρων γενεῶν, ἰδίᾳ δὲ οἱ ἀναδεχθέντες τὴν ὑψηλὴν τοῦ διδασκάλου ἀποστολήν. Ἐν τῷ ἀκανθοσπάρτῳ σταδίῳ, παρὰ τὴν εὐάρεστον συναίσθησιν τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντός του, ὁ ἀγωνιστὴς διδασκαλός θὰ ἐξακολουθήσῃ θιρίζων πικρὰς παραγνωρίσεις, θὰ ἐξακολουθήσῃ διερχόμενος θλιβεράς καὶ ἐπωδύνους ἡμέρας. Ἀντὶ ἀγαλλιάσεων δοκιμασίαι ἴσως θὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ. Ἀλλ' ἀνάλογον πρὸς τὰς δοκιμασίας αὐτοῦ θὰ εἶναι καὶ τοῦ νέου τούτου ἱεροῦ ἀγῶνος τὸ ἔπαθλον.

Ἐν τῷ χρισίμῳ φυλετικῷ ἀνταγωνισμῷ, ἔστις δεξιάζεται σφοδρὸς ἐπὶ τῶν ἐλληνικῶν χωρῶν, ὁ διδασκαλός ἀνεκλήρυχθῃ διὰ τοῦ λήξαντος συνεδρίου ὁ κυριώτατος παράγων. Ὡμολόγησεν αὐτὸς οὗτος ὅτι ὑπέχει τὸ μέγιστον μέρος τῆς εὐθύνης ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ καθυστερήσει, ἵνα ἀναλαβὴ τὸ μέγιστον μέρος τῆς δόξης ἐπὶ τῇ ἐπιτεύξει τῆς ἐθνικῆς ἐπικρατησεως.

Τιμὴ εἰς τὴν εὐγενῆ ταύτην φιλοδοξίαν. Τὸ ἔθνος καὶ τὸ γένος ἄς ἐνθαρρύνωσιν, ἄς ἐνισχύσωσι τὸν ἀφωσιμὸν ἀθλητὴν. Ἀς ἀφαιρέσωσιν ἐκ τοῦ δρόμου αὐτοῦ ὅσας πλειότερας ἀκάνθας. Ἀς εὐλαβηθῶσι τὴν αὐταπάρησιν τευ. Τὸ γέρας καὶ δι' αὐτὸν καὶ διὰ τοὺς ἀρωγούς του θὰ εἶναι ἡ εὐλογία τῆς πατρίδος.

## ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων  
(Μάρκου 15, 43-47 καὶ 16, 1-8)

### Κείμενον

Τῷ ναιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας <sup>1</sup> εὐσχήμων βουλευτῆς, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, <sup>2</sup> τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος <sup>3</sup> ἐθαύμασεν εἰ ἥδη τέθνηκε· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν <sup>4</sup> κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ <sup>5</sup> πόλλαι ἀπέθανε. Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, <sup>6</sup> ἔδωκεν αὐτῷ τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. Καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν αὐτόν, ἐνείλησε τῇ σινδόνι, καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λελατομυμένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία Ἰωσήφ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται. Καὶ <sup>7</sup> διαγενομένου τοῦ Σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου ἡγοράσαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. Καὶ λίαν πρῶτ' τῆς μιᾶς Σαββάτων, ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου, καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν <sup>8</sup> τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος, ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβώθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρενὸν τὸν ἐσταυρωμένον; Ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἀλλ' ὑπάγετε, εἰπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχύ, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ.

### Σημειώσεις

1) Εὐσχήμων βουλευτῆς = μέλος τοῦ Συνεδρίου χρηστὸν. 2) Τολμήσας = ἔλαβε τὸ θάρρος. 3) Ἐθαύμασεν = ἠννοῶν ἠθέλησε νὰ μάθῃ εἴαν ἔχη ἤδη ἀποθάνῃ. 4) Κεντυρίων = ἑκατόνταρχος. 5) Πόλλαι = ἐκ πολλοῦ χρόνου. 6) Ἐδωκεν αὐτῷ = πρὸς ταφήν. ἵνα μὴ ριφθῇ τὸ σῶμα εἰς τὴν κοιλίαν τῆς γένεως. 7) Διὰ γενομένου τοῦ Σαββάτου = Ἀφ' οὗ ἐπέρασε τὸ Σάββατον = ἦτοι μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ὅτε ἤρχετο ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος, καὶ ἔπαυεν ἡ ἀργία τοῦ Σαββάτου. 8) Τὸν λίθον = εἰς τὴν θύραν τῶν μνημείων τῶν λελατομένων ἐπὶ πέτρας ἐκυλίστο λίθος μέγας, ἵνα προφυλάσσῃ τὸν νεκρὸν ἀπὸ τῆς θύρας.

### ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

### Ο ΦΟΒΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Καὶ ὁ μέγας λίθος, ὁ ὁποῖος ἐκλείπει τὴν θύραν τοῦ μνημείου, καὶ ὁ ὁποῖος εὐρέθη ἀποκεκυλισμένος, καὶ τοῦ ἀγγέλου ἡ θεὰ καὶ ἡ φωνή, καὶ τῆς ἀναστάσεως ἡ ἀνακίνησις.



σις, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐμπνεύσωσιν εἰς τὰς καρδίας τῶν μυροφόρων γυναικῶν τὸ θάρρος, ἵνα γίνωσι κήρυκες τῆς Ἀναστάσεως εἰς τὸν κόσμον. Ὁ τρόμος καὶ ἡ ἐκπληξὶς κατεῖχεν αὐτὰς ἀκαὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον, ἐφοβοῦντο γάρ. Ἐφοβοῦντο τοῦ ὄχλου τὴν μὲνιν, τῶν ἀρχόντων τὸ μῖσος, τοῦ θαύματος τὸ μέγεθος· ἐφοβοῦντο τὰς κρίσεις, τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ἐμπαιγμούς καὶ διωγμούς πιθανόν, καὶ ἐσιώπων, εἰς οὐδὲνα μὴ τολμῶσαι νὰ εὐχγγελισθῶσι τὰ ὅσα εἶδον· καὶ ἤκουσαν. Οὕτως ὁ φόβος τοῦ κόσμου συγκρατεῖ πολλῶν τὴν γλῶσσαν τῆς ἀληθείας καὶ γίνεται πρόξενος πολλῶν καὶ ποικίλων κακῶν.

Πάντες οἱ ἄνθρωποι ζῶσιν, ἐργάζονται, αἰσθάνονται, ὁμιλοῦσιν ὑπὸ τὸ κράτος μιᾶς φοβερᾶς σκέψεως. Τί θὰ εἴπῃ ὁ κόσμος; Θέλει ἡ κόρη νὰ γελάσῃ, θέλει ν' ἀναπνεύσῃ ἄερα, ζῶν, θέλει νὰ ἴδῃ τὸν ἥλιον, νὰ θαυμάσῃ τὴν φύσιν, νὰ δοξάσῃ τὸν Θεόν, ἀλλὰ μία φωνὴ ὁπισθεῖ, ἡ φωνὴ τῆς μητρὸς:—Πρόσεχε μὴ σε ἴδῃ ὁ κόσμος, τί θὰ εἴπῃ ὁ κόσμος—ἐξαναγκάζει τὴν κόρην νὰ κρύπτεται εἰς τὰ βῆθη τῶν οἰκῶν, ὅπου τὸ κράτος τῆς ζωῆς νεκροῦται, καὶ ἡ κόρη φοβουμένη ὑποκρίνεται. Καὶ ὁ φόβος τοῦ κόσμου γενεᾷ τὴν ὑπόκρισιν, καὶ ὑποκρίνονται οἱ ἄνθρωποι καὶ ὅταν χεῖρωσι καὶ ὅταν πενθῶσι. Δὲν θέλουσι ποτε νὰ φάνωται ὅποιοι πράγματι εἶναι ἐκ φόβου μὴ παρεξηγηθῶσι καὶ προτιμῶσι ν' ἀπατῶσι τοὺς πάντας καὶ ἐαυτοὺς μᾶλλον παρὰ νὰ ἀκουῶσι τὴν κατὰ κρίσιν τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κύριος ἀπόλυτος τῆς ἐαυτοῦ θελήσεως. Πρὸ αὐτοῦ ἐγείρονται δύο ἐξουσίαι, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὀρεῖται νὰ ἐκλέξῃ καὶ ἔχει τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἐκλέξῃ, ἀλλ' ἔχει τὴν ἐκλογὴν. Ἐκλέγει ὁ ἄνθρωπος τὸν Θεὸν ὁδηγὸν καὶ σύμβουλον αὐτοῦ, εἶναι ἡτυχος, εὐτυχής, λογικός, εἶναι ἐπὶ τῆς γῆς ἡ λογικὴ εἰκὼν τῆς θεότητος. Ἀλλ' ἰδοὺ ὁ φόβος τῶν ἀνθρώπων ἐξεγείρεται, ἀποσπᾷ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ ὕψους, εἰς ὃ ἔχει ἀναβιβάζει αὐτὸν ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, καὶ κατακρίπτει αὐτὸν εἰς τὸ βόρβόρον. Καὶ ὁ ἄνθρωπος φοβεῖται τὸν ἄνθρωπον περισσώτερον ἢ τὸν Θεόν. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ζητεῖ ὁ ἄνθρωπος τὸν κανόνα τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ὑποτάσσεται ἐντελῶς εἰς τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ὅταν ὁμιλεῖτε εἰς αὐτὸν περὶ τῶν καθηκόντων αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεόν, περὶ τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ, οὐδὲν ἀποφασίζει χωρὶς νὰ ἐρωτήσῃ πρότερον τὴν γνώμην τοῦ τυράννου αὐτοῦ, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν γνώμην τοῦ κόσμου.

Καὶ τίνας ἀνθρώπους νομίζετε ὅτι προτιμᾷ ὁ ἄνθρωπος τυράννους τῆς ζωῆς αὐτοῦ; Ὁ ἄνθρωπος ὁ οὕτως ὑποδουλωμένος ᾧ μακρᾷ τοῦ Χριστιανισμοῦ, μακρᾷ τῶν τιμῶν ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων τὰ ἔργα φέρουσι τὴν ἀνεξίτηλον σφραγίδα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δὲν φοβεῖται οὐδὲ σέβεται ἀνθρώπους χρηστοὺς καὶ ἀγίους. Φοβεῖται ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι ἐρποῦσι καὶ δάκνουσιν ἀθέατοι, ἐκείνων τὴν γνώμην φοβεῖται, ἐκείνων τὴν κρίσιν τρέμει. Ὁ ἄνθρωπος ὁ διατελὼν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου τοῦ κόσμου ζητεῖ τὸν τυράννον αὐτοῦ, μεταξὺ τῶν ἐλευθέρων ἐκείνων ὄντων, τὰ ὅποια ἔχουσιν χαρὰν τῆς δουλείας, τὰ ὅποια εἶναι εἰσισμένα νὰ παραποιῶσι καὶ διαστρέφωσι πᾶν ὅ,τι ἀκούουσι, τὰ ὅποια ἔργον ἔχουσι ν' ἀνοίγωσι τὰ ὦτα, νὰ ἀκούωσιν ὅ,τι λέγεται περὶ αὐτῶν, νὰ μεγεθύνωσιν αὐτὸ καὶ νὰ διαλαλῶσιν αὐτό.

Ἀλλὰ τίνας αἰτίαι ἔχουσι θέσει ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ ἀνθρώπου τὸν ζυγὸν τούτων; Πρώτιστα πάντων—ὁ φόβος—Φοβοῦνται τὰ σκώμματα καὶ τὰς ἐπικρίσεις. Ἐν χαμῶγε-λον, μικρὸν τι νεῦμα, ἐν πικρὸν μειδιάμα! Ἰδοὺ τὰ φέθη-τρα! Ὅσα εὐρεθῇ λοιπόν, λέγουσιν, ἄνθρωπος τόσον θαρρα-λέως, ὥστε νὰ ἀντιστῇ κατὰ τῶν φοβερῶν τούτων σημείων; Δὲν εἶναι λοιπὸν χιλιᾶκις προτιμότερον νὰ κρυβῇ τις καὶ νὰ

ἐξαφανισθῇ ἀπὸ τοῦ κόσμου, παρὰ νὰ ἐμπαίζηται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων; Ἀναγνωρίζουσιν οἱ δυστυχεῖς οὗτοι τὸ καλόν, ἀναγνωρίζουσιν ὡς ὀρθόν, ὅ,τι χρεωστοῦν νὰ πράττωσι, ἀλλ' ἐνώπιον αὐτῶν ἐγείρεται πάντοτε τὸ φάσμα τὸ φοβε-ρὸν τῆς ἀδικοῦ κατηγορίας, φαντάζονται ἐαυτοὺς ὑπὸ τὸν ἔλεγχον πάντων τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι κατηγοροῦσιν αὐτῶν, ψιθυρίζοντες, καὶ ἐμπαίζοντες, καὶ ἀποδειλιῶσι, καὶ ἐξ ἀνάγκης συμμορφοῦνται πρὸς τὰ τέρατα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια δημιουργεῖ ἡ φαντασία αὐτῶν· καὶ οἱ λόγοι καὶ αἱ πράξεις, καὶ τὸ βῆμα τῶν ποδῶν καὶ τοῦ σώματος αἱ κινήσεις, καὶ τὰ ἐνδύματα καὶ ἡ τροφή, τὰ πάντα τέλος ἐν ταῖς ἀνθρώ-ποις τούτοις, κανονίζονται πρὸς τὴν οὕτω διατραπεῖσαν φαντασίαν αὐτῶν.

Οἱ ἄνθρωποι οἱ μικροί, οἱ περιωρισμένοι νοὺς φοβοῦνται τὴν κρίσιν τοῦ κόσμου, καὶ κρύπτονται ὅπου δύναται νὰ κρυβῶσι, καὶ προσπαθοῦσι νὰ πράττωσιν ὅ,τι δύνατον, ἵν' ἀρέσκωσι εἰς τὸν κόσμον καὶ ἀπολαμβάνωσι τὴν κοινὴν ὑπό-ληψιν. Καὶ ὅμως πόσα σκώμματα προκαλοῦσι διὰ τὴν δια-γωγὴν αὐτῶν ταύτην; πόσας μομφάς; πόσας δυσφημίας; ἀντὶ ἐπαίνων ψόγον, ἀντὶ δικαιώσεως, τὴν κατὰ κρίσιν.

Ἀλλ' ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀπονήσκων ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ὅτε ἐπετέλει τὸ μεγαλύτερον αὐτοῦ θαῦμα εἶχε κατ' αὐτοῦ τὴν κατακρυφὴν τῶν ἐδράκων, τὴν γνώμην τοῦ πλήθους. Καὶ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων οἱ μεγαλύτεροι νοεῖς, οἱ σοφοί, οἱ εὐφρεῖς, ἀκριβῶς κατ' ἡν ἐποχὴν προσ-φέρουσι τὰς εὐγενεστέρους αὐτῶν ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἀνθρω-πότητα, ἐφελκῶσιν κατ' ἐκὼν τὴν κοινὴν γνώμην. Καὶ ὅμως πάντες οὗτοι περιφρονοῦντες τὴν κρίσιν τοῦ κόσμου ἀναπτύσσουσι ὅλον αὐτῶν τὸ μεγαλεῖος τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξα-σφαλίζουσιν εἰς ἐκὼν ἐν ταῖς μελλούσαις γενεαῖς νόμιμον φόρον θαυμασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης.

Ἀνώτεροι τῶν κοινῶν προλήψεων, ἀνώτεροι τῆς κοινῆς καὶ ἰδιοτρόπου γνώμης, ἀνώτεροι τοῦ φθίνου τοῦ κόσμου, ὅς ἀνυψώσωμεν γνώμονα τῶν πράξεων καὶ λόγων ἡμῶν τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, τὴν φωνὴν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς πατρίδος ἡμῶν. Ἐν παντὶ καὶ πάντοτε, καὶ ἐν χαρᾷ καὶ ἐν θλίψει ὀρεῖσθε νὰ μὴ παρασυρῶμεθα ὑπὸ τοῦ φόβου τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἐδράζω εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὰς παραδόσεις τῆς πατρίδος ν' ἀντεπεξερχώμεθα μετὰ σθένους καὶ δυνάμεως κατὰ παντός, τὸ ὅποῖον δύναται νὰ ἀλλοιωσῇ ἐν ἡμῖν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰς κοινω-νικὰς καὶ οἰκογενειακὰς παραδόσεις τῆς πατρίδος. Ταῖς διώτης ἡμερήσιος ὁ Χριστιανός, ζητεῖ λιμένα, μικρὰν τινα ἀγκάλην τῆς γῆς, ἵνα κοιμηθῇ, περιμένων τὴν ἀφύπνισιν, καὶ ἕνα σταυρὸν ἵνα παρηγορήσῃ αὐτὸν πρὸ τῆς τελευταίας αὐ-τοῦ ἀναπνοῆς. Βέβαιον ὅτι θὰ τύχῃ πέραν τοῦ τάφου Θεόν, κριτὴν, δέον νὰ λογίζηται ἐκὼν εὐτυχῇ ἐὰν ἡ συνειδήσις αὐτοῦ φέρῃ μόνον τὴν σφραγίδα τοῦ καθήκοντος, τὸ ὅποῖον ζῶν ἐπετέλεσεν ἐν ὁρῶν πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὴν πατρίδα αὐτοῦ.

## ΕΚΑΤΟΝ ΕΤΗ ΑΠΟ ΤΗΣ ΠΤΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ 1804—1904

Β'.

Ρηνιάσσα

«Εἰδότε τὸν λύκον ἀπὸ αἵμα ἀχόρταγον, ὅταν πίπῃ εἰς τῶν ἀλόγων τὴν ἀγέλην; τὰ ὅματά του ἀστράπτουν κόκ-κινα ὡς τῆς κολάσεως αἱ φλόγες. Ὡς χαρὰ! θὰ στίξῃ τὸν λαὸν τοῦ ἀτόλμου ζῶου καὶ θὰ βυθίσῃ εἰς τὰ σπλάγχνα του τὸ πρόσωπον καὶ θὰ ροφήσῃ, θὰ ροφήσῃ αἷμα μετὰ τῶν ἀποσπασμένων σκελῶν.

Ἀδελφὲς πρὸ αὐτοῦ ὁρμῶντος προβάλλει μὲ τὴν οὐρὰν ὑψωμένην, μὲ ἀνεμιζομένην τὴν χαίτην, μὲ φρίσσαν τρί-

χωμα, μὲ ἀνοικτούς ἐξ ὀργῆς καὶ ὑπερηφάνιας τοὺς ῥῶθα-νας ὁ ἵππος ὁ πολεμιστῆρ. Ὑπὸ τοὺς ἰσχυροὺς τοῦ πόδας θὰ συντρίψῃ τὸ θηρίον τὸ αἰμοδιψές. Ἀναπηδᾷ ὁ λύκος ὀπίσω ἐντρομος· ἀλλὰ δὲν ἀπομακρύνεται. Ἡ πείνα καὶ ἡ ἐλπίς τὸν συγκρατοῦσιν.

«Ἀλλ' ἡ τὸλμη οὐδὲν κατορθοῖ» ἄς ἔλθῃ λοιπὸν βοηθὸς ὁ δόλος. Πίπτει κατὰ γῆς· ἡ κοιλία του συσπᾶται καὶ τὸ τῆθος δὲν ἀναπάλλεται· τὸ στόμα του εἶναι συνεσφιγ-μένον καὶ ἐσβεσμένοι φαίνονται οἱ ὀφθαλμοί. Ὁ εὐγενὴς ἵππος προσεγγίζει τὸ θηρίον, νεκρὸν νομίζων αὐτό. Ὁσφραί-νεται αὐτὸ εἰς τὴν κοιλίαν, εἰς τὸ στέρον. Ἀκινήσια φο-ρμιῶν. Πλησιάζει εἰς τὸ στόμα· ἀλλ' ἀμέσως οἱ ὀδόντες τοῦ λύκου ἔχουσιν ἐμπρηχθῇ εἰς τοῦ ἀνοήτου ζῶου τοὺς ῥῶ-θυνας. Τινάσσεται τοῦτο, κτυπᾷ τὸν λύκον κατὰ γῆς, φεύ-γει παρόρρον ὅπου τύχῃ· ἀλλ' ὁ ἔχθρος δὲν ἀποσπᾶται ἀπὸ τῶν ῥωθίων του καὶ ὁ ἵππος πίπτει ἀπόπληκτος τοῦ δολεροῦ κακούργου γλυκὺς πλέον θησαυρός.

«Τοῦ λύκου περισσώτερον ὑπουργοῦ εἶναι ὁ βεζύρης Ἀλῆς. Μὴ πιστεύετε εἰς τοὺς μαλακοὺς τοῦ λόγου καὶ τὰ ἀπαλά του βλέμματα. Δὲν θὰ ἡσυχάσῃ, ἂν δὲν ἀφηνίση καὶ τὸν τελευταῖον Σουλιώτην. Μὴ λοιπὸν ὑπάγετε κάτω πρὸς τὸν Λοῦρον, ἢ ἀλλαχού τῆς Ἡπείρου τῆς πεδινῆς. Γοργώποδες φθάσατε εἰς τὴν Πάργαν, καὶ ἐκεῖθεν ἔχει ὁ Θεός».

Ταῦτα ἔλεγε πρὸς τὸν Κίτσον Βότσαρην, τὸν Φωτομά-ραν, τὸν Κουτσονίκαν καὶ λοιποὺς τῆς ἐτέρας σουλιωτικῆς ομάδος, πρὶν ἀπέλθωσιν ἐκ τῆς Μπίρας, ὁ Σαμουήλ. Δὲν ἤκουσαν τοὺς προφητικoὺς λόγους του, καὶ ἀφροντιστοῦντες πρὸς τὴν γνώμην τοῦ καλογῆρου, ἐπορεύθησαν τὴν πρὸς τὸν Λοῦρον ὁδόν. Ἀλλ' εἰς ὀλίγην ὥραν ἀπὸ τοῦ Σουλίου ἐβδόμηκοντα ὁκτὼ Σουλιώται, ἄνδρες καὶ γυναῖκες μετὰ τῶν παίδων αὐτῶν, διχογνωμήσαντες ἔστρεψαν νοτιοδυτι-κῶς καὶ ταχεῖς ἐφθασαν εἰς τὸ παρὰ τὸ Ἴόνιον πέλαγος χω-ρίον Ρηνιάσσα, ὅπου ἀπὸ ἔτους, ἐπιτρέποντος καὶ ἑλλο-χεύοντος τοῦ Ἀλῆ, διέτριβον εἰκοσιν ἐπτὰ Σουλιωτῶν οἰ-κογένεια.

Ἡμέραι παρήλθον ἐπτὰ· ἐνθ' ὅτε ἀμέριμνοι διῆγον σεσω-σμένους νομίζοντες ἐαυτοὺς, πεντακοσίαν Διάπιδων στίφος εἰσώρμησεν ἐξ ἀπροσδοκήτου εἰς τὸ χωρίον. Τὰ γαλανὰ τοῦ Ἰονίου νερὰ ἀντήχησαν ἐκ τῶν ἀλαλαγμῶν τῶν σφαγέων, ἐκ τῶν τουφεκισμῶν, ἐκ τῶν σχιζομένων ὑπὸ τῆς σπάθης σαρκῶν καὶ στένων, ἐκ τῶν ἀνδρείων κραυγῶν τῶν ἀμυνο-μένων, ἐκ τῶν ὀλολυγμῶν τῶν μητέρων καὶ τῶν κλαυθμη-ρισμῶν τῶν παίδων αὐτῶν. Οἱ Σουλιώται ἐσφάγησαν πάν-τες· οἱ Ἀλβανοὶ εἶχον νὰ ἐκδικήσωσι τὸ αἷμα πολλῶν συγγενῶν πεσόντων κατὰ τοὺς ληστρικοὺς πρὸς τὸ Σούλι ἀγῶνας τῶν. Τῶν γυναικῶν δὲ τινὰς καὶ τῶν παίδων εἰς αἰχμαλωσίαν εἴλκυσαν.

Ἀλλ' ἔξω τῆς Ρηνιάσσας ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Δημουλᾶ ὑψηλὴ τελεῖται ἡρώϊσμος πράξις. Διέμενον ἐνταῦθα ἡ οἰκα-γένεια τοῦ Σουλιώτου Γεωργάκη Μπότζη, ἐνθ' αὐτός, οἱ δύο υἱοὶ καὶ οἱ δύο γαμβροὶ του ἐμάχοντο ἐπὶ τοῦ Κοῦγκι παρὰ τὸν Δράκον καὶ τὸν Σαμουήλ. Ὁ πύργος ἦδη περι-ζωννύεται καὶ χιλιᾶδες σφαιρῶν ρίπτονται κατὰ τῶν κλει-θρῶν τῆς θύρας αὐτοῦ καὶ τῶν παραθύρων, ὅπουθεν πέντε τουφεκίων ἐκπέμπονται φλογεραὶ καὶ ἀπαυστοὶ αἱ ἀνα-λαμπαί.

Μετ' ὀλίγον τὸ πῦρ παύει ἐκατέρωθεν, καὶ ἀκούεται τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Ἀλβανῶν ἡ φωνή

Γιώργαϊνα, ρίξε τὰ ῥματά, δὲν εἶναι ἐδῶ τὸ Σούλι.

ἐδῶ εἶσαι σκλάβος τοῦ πασᾶ, σκλάβος τῶν Ἀρβανταῶν.

Ἀλλ' ἡ προσκαλουμένη εἰς ὑποταγὴν δὲν εἶναι μόνον ἡ σύζυγος καὶ μήτηρ γενναίων πολεμιστῶν, ἀλλὰ καὶ Δέσπω Σέχου καλεῖται, κόρη οἴκου ἐκ τῶν πρώτων τοῦ Σουλίου

εἰς ἀπτόητον τόλμην καὶ καταφρόνησιν πρὸς τὸν θάνατον! Καὶ ἀποκρίνεται ἡ Σουλιώτισσα·

Τὸ Σούλι καὶ ἂν προσκύνῃς καὶ τούρκῃς ἢ Κιάφα, ἢ Δέσπῳ ἀγένταις Διάπιδες δὲν ἔκαμε, δὲν κάνει

Οἱ πολέμιοι ζητοῦσι διαρρηγνύοντες τὴν θύραν νὰ ἐκδιά-σωσι τὴν εἰς τὸν πύργον εἰσόδον. Ἐντὸς δ' αὐτοῦ εἰς τὸ μέσον κυλίστα πυρίτιδος βυτίον, περὶ αὐτὸ δέ, ὡς περὶ τινα βωμὸν σωτήρος Θεοῦ, ἡ Δέσπω, αἱ θυγατέρες, αἱ νύμφαι καὶ ἔγγονοι ἐξ συνεσπειρώθησαν. Αἱ θύραι ἤδη διὰ πελέκειος κατακοπεῖσαι ἀναπεταννύονται. Οἱ Ἀλβανοὶ εἰσρομῶσιν. Ὡς τολμηταί, τί σὰς ἀναμένει.

Ἡ Δέσπω φλέγοντα ρίπτει εἰς τὴν πυρίτιδα δαυλόν. Ἐρράγησαν καὶ ἐκρημνίσθησαν τοῦ πύργου οἱ τοῖχοι οἱ ἰσχυροί, ἀπὸ τῆς ὀροφῆς δὲ καὶ τῶν παραθύρων ἀνεπήδησαν τῶν καιομένων σπινδιωμάτων αἱ φλόγες.

Ἀς ὑδρίσωσι τὰ πυρίκυστα σώματα τῶν μεγαλοφρόνων γυναικῶν οἱ Διάπιδες. Αὐταὶ τέρμα τοῦ βίου ἔθεντο ἄξιον ψυχῶν ἐλευθέρων.

IV.

Ζαλόγγος

Ἐλπίδες χρυσοπτέρυγες κεῖραι ἡγοῦνται τῆς ὁδοῦ τῶν λοιπῶν ὑπὸ τὸν Κίτσον Βότσαρην πρὸς τὸν Λοῦρον ἄνευ ὁμήρων χωροῦντων. Εἰς αὐτοὺς ὁ Ἀλῆς, τῶν Ἰωαννίνων ὁ εὐμένης βεζύρης καὶ γῆν εἰς κατοικίαν θέλει δωρήσῃ καλὴν καὶ τὴν ὁδοφυλακὴν θ' ἀναθέσῃ τῆς Λάμαρης.

Ἀλλὰ μετὰ μικρὸν θαμβή τις ἡσυχία, τῆς λαίλαπος ἡ προάγγελος, περιβάλλουσα ἐπνιγεν αὐτούς. Βαδεῖς πο-ρευόμενοι τῇ 14 Δεκεμβρίου ὑπὸ τὴν ρίζαν ἐφθασαν τοῦ Ζαλόγγου. Φοβούμενοι δὲ πλέον μὴ καταληφθῶσιν ἐν τῇ πεδιάδι, ἀνῆλθον εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐκ δέκας συγκείμενον οἰκογενειῶν χωρίδιον Ζαλόγγον ὥρας ὁκτὼ ἀπέχον τοῦ Σου-λίου. Τότε ἐντεῦθεν κάτω εἰς τῆς Λακκοπούλας τὴν πεδιάδα βλέπουσιν ἐξελισσόμενον τὸν φρικτὸν τῆς ἀπιστίας τοῦ Ἀλῆ πασᾶ δράκοντα, μυριοπληθὴ στρατιὰν μετὰ δεινοῦ ἀλαλη-τοῦ γοργῇ κατ' αὐτῶν χωροῦσαν.

—«Παραδόσατε τὰ ῥματά» κραυγάζει ὁ Μπικὴρ Τζογα-δούρης τοῦ ἀλβανικοῦ στρατοῦ ὁ ἡγεμὼν. Καὶ ἡ κραυγὴ αὐτοῦ ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμούς ἐκείνων, οἵτινες εὐπιστοὶ ἤκου-σαν τοὺς δολόφρονας ἄρκους τοῦ Τεπελενλή, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τὴν ὀργὴν καὶ τὸ ἀγέρωγον τῶν ὀρεινῶν φρόνημα πρὸς τοὺς ἀτίμους καὶ ἀθέως ἐπιόρκους ἐξεγείρει. Ἐγκατα-λιπόντες τὸ χωρίον ἀνέρχονται εἰς τὴν Μονὴν ἐπὶ ἀποκη-μνότερόν κειμένην. Αἱ περικλεῖς μάχαι τῆς Κιάφας, τοῦ Ζαβρούχου καὶ τοῦ Κοῦγκι πάλιν ἐπαναλαμβάνονται ἐπὶ τοῦ Ζαλόγγου. Διήμερον (16 καὶ 17 Δεκεμβρίου) ἡ μικρὰ τῶν Σουλιωτῶν στρατιὰ καλύπτει διὰ πτωμάτων ἀλβανικῶν τὰς ὑπὸ τὴν Μονὴν κατάντεις κλιτύς τοῦ ὄρους. Τῇ 18 δὲ ὁ μὲν Ν Κουτσονίκας, ἀδελφοποιτὸς τοῦ Ἀλβανοῦ ἀρχηγοῦ, ἀπῆλθε πρὸς ἐκεῖνον μετὰ τοῦ πλείστου τῆς φάρας του, ἐγκαταλιπὼν τοὺς ὁμοσθενεῖς καὶ συστρατιώτας, ἀλλ' οἱ λοιποὶ, ἀκιδόηλτον τὴν φροντίδα τὴν ἀρετὴν, ἀνέμενον μα-χόμενοι ὀλίγοι πολεμισταὶ πρὸς ἐπτακισχιλίους.

Καὶ μετὰ καταφρόνηματος ἔβλεπον πρὸς τὸν θάνατον ἐκ τῆς ὑψηλῆς τραγωδίας μεγαλυνόμενοι, ἥτις παρὰ τὸ πλε-υρὸν αὐτῶν μεγαλοπρεπὴς ἐξελλίσσεται πρὸ τῶν ἐκπληκτῶν ὁμμάτων τῆς ἱστορίας.

Πέραν πρὸς ἀνατολὰς τῆς Μονῆς ἀποκεχωρισμένος τοῦ λοιποῦ βουνοῦ, διὰ στενοῦ δὲ μόνον καὶ βραχέος ἐνούμενος ἰσθμοῦ βράχος ἀποκηρμῶν ὑπερύψηλος αἶρει τὰ ἐρυθρομέλανα στέρανα τοῦ ἀδάμαστα εἰς τὰς θυέλλας καὶ τοὺς κεραυνούς. Ἀνατ' ἀγέρωχος ἄρχει ἐπὶ τῆς πεδιάδος τῆς ἡπειρωτικῆς μέχρι τοῦ Ἀράχθου καὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ, ἐνθ' αὐτὸς εἰς τὴν ρίζαν αὐτοῦ κυλεῖ γοργὰ τὰ ρεῖθρα αὐτοῦ ὁ Λοῦρος. Ἐκεῖ



ἄνδρες δεκατρεῖς καὶ πεντήκοντα ἐξ γυναικὲς διέβησαν τὴν στρατιάν τῶν Τούρκων ἀγρίαν καὶ παμπληθῆ πῶς ἤθελον καταβάλλῃ αὐτοί, γυναῖκες χῆραι καὶ παιδιά, αἱ πολλὰ νήπια φέρουσαι καὶ ἄνδρες τραυματίαι ἢ ἀσθενεῖς! Ἡ ἐλπίς ἡ μειλίχιος δὲν ἐμειδίᾳ πλέον εὐμενὴς πρὸς αὐτούς, ἐλπίς βίου ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ τιμῇ. Ἐπάνω εἰς τοῦ Σουλίου ζήσαντες τ' ἀστρογεῖτονα ὄρη, ἀνάκτορα ἐξ εὐκλείας μαρμαίροντα ψυχῶν μεγαλοφρόνων, αἰχμαλωτίδες δοῦλαι νὰ διαβιώσωσι τῶν Ἀλβανῶν! Γνωρίζουσι τὴν ὁδὸν τοῦ θανάτου· ἀλλὰ δὲν θ' ἀποθάνωσι μὲ τὴν ὄψιν στυγνὴν διὰ τῆς ἀδελφάντην θύρας τῆς χαρᾶς εὐθυμοὶ μὲ ὧδ' ἀς χαρμολύπους καὶ παιδρὰν ὄρχησιν θὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Ἄδου.

Τὰς θηριώδεις ἀλγηδόνας λησμονοῦσιν οἱ τραυματίαι καὶ τὴν φθίνουσαν ἀτονίαν οἱ ἀσθενεῖς, τῆς στοργῆς τὸ φλέγον καῦμα μὲ δρόσου πνοὴν πραῦνουσιν αἱ μητέρες, καὶ εὐθυμοὶ τοὺς καλλινίκους ἀθλοὺς τῆς πατρίδος μὲ φωνὴν διαυγῆ ὡς κρυσταλλινὴ πηγὴ ὄρους ἔχοντες, κούφως ὡς ὄρτυγες πατοῦντες τὴν γῆν, εὐλύγιστοι ὡς ἀγριελαῖας ἡ μυρσίνης κλάδοι θαλεροὶ κύκλῳ φέρονται ἐπὶ τῆς ἀπορρώγος ἀκρας, ὅπου πρότερον τῶν ἀετῶν ἡ κλαγγὴ ἠκούετο μόνον.

Ἡ πρώτη τοῦ χοροῦ στροφή συνετελέσθη· ἡ ἐξάρχουσα αὐτοῦ εἰς τὸ ἀποκρημνόμενον τοῦ βράχου ὄρχουμένη εἶχεν ἔλθῃ. Ἐστάθη ἐδῶ ἀτρόμητος πρὸ τοῦ ἱλιγγιώδους βράχου· ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ φορητοῦ λίκνου τὸ τέκνον τῆς, ἥσπασθη αὐτὸ καὶ ἔριψεν κάτω εἰς τοῦ θανάτου τὸν χαίνοντα φάρυγγα ἀπὸ τῆς δουλείας σφύζουσα, καὶ ὕστερον τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐποίησε καὶ ἐπήδησε κάτω φαιδρά· καὶ τὸ σῶμα τῆς συντριβὴν ἐπὶ τῶν τραχέων προεξοχῶν τοῦ βράχου καὶ ὑπὸ τῶν σκληρῶν θάμνων τῶν ἐπ' αὐτοῦ σπαραχθὲν ἐκυλίσθη ἀμορφὴν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἔβαψεν ἐρυθρὸν τὸ ἀργυροῦν αὐτοῦ ρεῦμα. Ἀδάκρυτοι οἱ λοιποὶ καὶ ἀφρόητοι φέρονται κουφότεροι καὶ μᾶλλον θαρσαλέοι εἰς δευτέραν στροφήν καὶ πάλιν ἡ αὐτὴ θαμβούσης ὑψηλοφροσύνης εἰκὼν ἐπαναλαμβάνεται ἐννέα καὶ ἐξηκοντάκις.

Καὶ οὐδεὶς στεναγμός, οὐδεμία ἀλγηδὼν κραυγῇ.

Ἡ σιγὴ τοῦ μεγαλείου.

#### ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Μία γνώμη καθ' ἰδομάδα

«Τὸ ἡμέτερον Γένος, οὐτεῖνος τὰ μέλη συνδέει ἀνέκαθεν ἢ θαυμασιωτάτῃ καὶ εὐγενεστάτῃ τῶν ἀνθρωπίνων γλωσσῶν, καὶ οὐτεῖνος τὴν πορείαν φωτίζει λαμπροτάτῃ ἢ αἰγλῇ τῆς ἱστορίας, τὸ ἡμέτερον Γένος ἔχει, νομίζω, ὑψίστην ὀφειλὴν νὰ ἐμμελῇ ἐν τῇ ὁδῷ τῇ χαραχθείσῃ ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ τῶν ἱστορικῶν νόμων, ἐν τῇ ὁδῷ τῆς γνώσεως καὶ τῆς σοφίας, τῆς ἀσκήσεως τοῦ καλοῦ καὶ τῆς φιλοπατρίας, τῶν φιλοτίμων καὶ ἀρεσσωπῶν ἀγώνων, ἐὰν θέλῃ ἀληθῶς νὰ εὐδοκιμήσῃ καὶ νὰ μετῇ πιστὸν εἰς τὴν ἱερὰν διαθήκην τῶν σοφῶν παιδαγωγῶν του.»

Κωνσταντῖνος Διάδοχος

#### ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

##### Δωρεαὶ ὑπὲρ τῶν Πατριῶν

Ὁ δῆμος Κριτοῦς (Κρήτης) ἀπέστειλε τῇ Ἐταιρείᾳ ὑπὲρ τῆς ἐκδόσεως τῶν Πατριῶν φρ. χρ. 19,75.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς ἐν Τάντᾳ Ἑλληνικῆς σχολῆς φρ. χρ. 20

Ἡ δεσποινὶς Μαρία Κ. ἐκ Φιλίππουπόλεως φρ. χρ. 5.

Ὁ κ. Πέτρος Μαχισόπουλος φρ. χρ. 12

Ὁ κ. Ἐμμ. Ἀγγελίδης ἐκ Χανίων φρ. χρ. 5

Ἡ κ. Κυρ. Πέπα ἐκ Μούρεσι δρ. 2.

#### ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Κ. Κ. Λ ε β α δ ε ι α ν. Ἐστάλησαν. Ἡ ἀποστολὴ σας ἐνεγράφη ὡς δωρεὰ πρὸς τὴν Ἐταιρείαν. Γ. Π. Δ ο υ ρ β α ν. Ἐνομίσαμεν ἐπαρῇ τὴν ἐν φύλλῳ 47 δημοσίευσιν. Εὐχαριστοῦμεν. Θὰ γράψωμεν. Κ. Κ. Κ α λ α μ α ς. Ἐδημοσιεύθη ἀκριβῶς ἐν τῷ φύλλῳ 1ῳ Γ' ἔτους. Ἀποστέλλομεν εὐχαρίστως τὰ ὑπάρχοντα τοῦ Β' ἔτους. Μ. Σ. (. . .) Ἐστολῇ. Ζ ω γ ρ ά φ ο ν Δ υ κ ο μ ῆ δ η ν. (...) Μόνον τὴν ἐκ δρ. 36 εἰσφορὰν τὴν ἐν τῷ φύλλῳ 43 δημοσιευθεῖσαν ἐλάβομεν ἐφ' ἣ καὶ ἐδόθη ἀπόδειξις τῷ καταβαλόντι. Ν. Σ. Κ α τ ρ ο ν. Θέλομεν δημοσιεύσει πληρεστάτην ἐν καιρῷ στατιστικὴν, δεικνύουσαν τὴν κατὰ τόπους κυκλοφορίαν. Ε. Σ. Τ. Μ δ σ χ α ν. Χ. Ν. (. . .) Μαρ. Γ. Στ. (. . .) Ἀντ. Σ. Σ τ ε ν ῆ μ α χ ο ν. Κ. Ε. Δ ι β ε ρ π ο υ λ. Σ. Β. Ἀ γ. Δ ο υ δ ο β ῖ κ ο ν. Π. Π. Τ ύ ν η δ α. Ἐσταλῆσαν.

#### ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑΣ

##### Ἑβδομαδιαῖαι τακτικαὶ ἀναχωρήσεις ἐκ Πειραιῶς

ΔΕΥΤΕΡΑΝ μεσημέρια διὰ Καλάμας· Κατάκωλον, Πάτρας Κέρκυραν, Τεργέστην.

ΔΕΥΤΕΡΑΝ, 7 μ. μ. διὰ Χαλκίδας, Αἰδηψόν, Στυλίδας καὶ Βόλον.

ΠΕΜΠΤΗΝ, 12 μεσημέρ. διὰ Χίον, Σμύρνην, Μυτιλήνην, Δαρδανέλλια, Κωνσταντινούπολιν, Ἀμισόν, Κερασσοῦντα, Τραπεζοῦντα καὶ Ὀρδοῦ.

ΠΕΜΠΤΗΝ, 7 μ. μ. διὰ Λαύριον, Χαλκίδα, Ἀταλάντην, Αἰδηψόν, Στυλίδας, καὶ Βόλον.

ΠΕΜΠΤΗΝ 8 μ. μ. διὰ Ἰτέαν, Πάτρας Ἀστακόν, Βασιλικήν, Λευκάδα, Πρέβεζαν Σαλαῶραν

##### Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν

ΤΕΤΑΡΤΗΝ, 8 μ. μ. (Κατ' εὐθεΐαν)· διὰ Κέρκυραν καὶ Τεργέστην. Μετὰ τὴν ἀφίξιν τῆς Βας ἀμαξοστοιχίας ἐξ Ἀθηνῶν.

#### Ἡ ΠΡΑΚΤΙΚὴ ΜΕΛΙΣΟΚΟΜΙΑ

##### ΕΜ. Δ. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗ

Βιβλίον μεγάλης προκτικῆς ὠφελείας εἰς γλώσσαν σαφὴ καὶ εὐληπτον μὲ 73 εἰκόνας εἰς τὸ τέλος.—Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτέρων Εὐρωπαϊκῶν μεθόδων καὶ κατὰ σύστημα ἐφηρμοσμένον ἀπὸ τριετίας ἐν Κρήτῃ εἰς πολλὰ κτήματα (τσιφλίκια) καὶ εἰς τοὺς Γεωργ. Στεφάνους τῆς Κρητικῆς Πολιτείας. Τὰ εἰσοδήματα τῆς μελίσης δι' αὐτοῦ Π ε ν τ α π λ α σ ι á ζ ο ν τ α ι.

Πωλεῖται ἐν Χανίοις παρὰ τῷ κ. Ἐμμ. Δ. Φραντζεσκάκῃ· Ἐν Ἀθήναις παρὰ τοῖς κ. κ. Μπέκ καὶ Μπάρτ αὐτὶ φρ. χρ. 2,50 ἢ δραχ. χαρτίν. 2,50 ἐλεύθερον ἀχυρ. τελῶν.

Ὁ τελεσιότατος πίναξ τῆς Μελισσοκομίας ἐκδοθεὶς ὑπὸ τοῦ ἰδίου (55×110) μὲ 73 παραστάσεις εἰς φυσικὰ χρώματα ληθογραφημένος ἐπὶ χαρτονίου Bristol παχέος πρὸς ἀνάρτησιν τιμᾶται ἀντὶ φρ. χρ. 2 ἢ δραχ. 3 ἐλεύθερος ταχυδρομ. τελῶν.—

#### Ἡ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Βιβλίον Πατριωτικοῦ ἐνδιαφέροντος ἐκδοθὲν Ἑλληνιστὶ καὶ Γαλλιστὶ παρὰ τοῦ κ. Ἀντωνίου Σπηλιωτοπούλου μετὰ 20 εἰκόνων ὡραίου μεγάλου χάρτου τῆς Μακεδονίας, στατιστικῶν, μακεδονικῶν ἐπιγραφῶν κ.τ.λ. Συνιστᾶμεν τὴν ἀπόκτησίν του εἰς πάντας. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀποκτήσωσι τὸ ἔργον δύνανται ν' ἀπευθυνθῶσιν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς ἐφημερίδος τὸ «Κράτος» ἀποστέλλοντας τὸ ἀντίτιμον φρ. 5 διὰ τὸ ἐξωτερικὸν δραχ. 7 διὰ τὸ ἐσωτερικόν.

ΝΕΩΤΑΤΑ

ΚΑΠΕΛΑ

ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΙΔΟΣ